

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Josefa Straky a Mgr. Karla Ulíka ve věci

žalobce: **BĚLOHRADSKÝ spol. s r. o.**
IČO: 63991551
sídlem nám. Padlých 20, 164 00 Praha 6 - Nebušice
zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Pelikánem
sídlem Újezd 450/40, 118 01 Praha 1

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5

za účasti: **GasNet, s. r. o.**
IČO: 27295567
sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem
zastoupený advokátem Mgr. Františkem Korbelem, Ph.D.
sídlem Na Florenci 2116/15, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovanému ze dne 8. 12. 2023, č. j. 152723/2023/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Shrnutí podstaty sporu

1. V této věci se soud zabývá otázkou, zda byly splněny podmínky pro vyvlastnění ve formě zřízení věcného břemene za účelem umístění a provozování stavby plynové distribuční soustavy.
2. Žalobce je výlučným vlastníkem pozemků parc. č. 1803/21, 1803/1, 1794/4 a 1794/16 v katastrálním území Kosmonosy (v němž jsou situovány i další pozemky uváděné v tomto rozsudku). Na posledním zmiňovaném pozemku je umístěna stavba jím provozované stanice technické kontroly (STK). Pro nyní posuzovanou věc je nicméně klíčový nejzápadněji situovaný pozemek parc. č. 1803/21 o celkové rozloze 212 m². Ten má na své severozápadní straně společnou parcelní hranici s pozemkem parc. č. 1827/23, jehož vlastníkem je město Kosmonosy a na němž je situována trasa pozemní komunikace tvořící ulici Boleslavská.
3. Osoba zúčastněná na řízení GasNet s. r. o. (dál jen „vyvlastnitel“) podniká na základě licence ve smyslu § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), a v rámci tohoto je činný jako provozovatel distribuční plynové soustavy.
4. Vyvlastnitel usiluje o výstavbu záměru „*nový NTL plynovod PE 100 RC na pozemcích parc. č. 1803/21 a 1827/23*“ (dále jen „**plynovod**“), jehož trasa má přecházet přes část žalobcova pozemku parc. č. 1803/21, kde se má v konkrétním lomovém bodu napojovat na stávající výstup z regulační stanice a před stávajícím zemním uzávěrem, a odtud pokračovat směrem k ulici Boleslavská a na městském pozemku parc. č. 1827/23 se na kraji pozemní komunikace napojit na stávající NTL soustavu. Celková délka plynovodu je navržena na 9 metrů a má spočívat ve vložení liniového kusu a osazení přechodového spoje.
5. Vyvlastnitel disponuje rozhodnutím o umístění stavby, které vydal Městský úřad v Kosmonosech jakožto stavební úřad dne 23. 11. 2018, č. j. st. 3197/2018-328 (dále jen „územní rozhodnutí“). Územní rozhodnutí nabylo dne 13. 12. 2018 právní moci. Účastníkem územního řízení, z něhož vzešlo, byl také žalobce.
6. V dubnu 2019 vyvlastnitel kontaktoval žalobce s návrhem na uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene k části pozemku parc. č. 1803/21 dotčené umístěním plynovodu, přičemž přesný rozsah umístění měl být stanoven geometrický plánem č. 2627190400/2019, zpracovaným společností HRDLIČKA spol. s r. o. (dále jen

„geometrický plán“), a to tak, že z celkové plochy pozemku má být osazením plynovodu dotčena část 11,64 m². Součástí předloženého návrhu byla i úplata za omezení vlastnického práva v navržené výši 640 Kč/m² včetně DPH, stanovená na základě vyvlastnitelem zadaného znaleckého posudku č. 4159-144-2019 zpracovaného znaleckým ústavem STATIKUM s. r. o. (dále jen „**znalecký posudek**“). Žalobce však na návrh ve lhůtě stanovené vyvlastnitelem k jeho přijetí nereagoval.

7. Vyvlastnitel proto dne 22. 8. 2019 podal žádost o vyvlastnění příslušné části žalobcova pozemku, a to v rozsahu vymezeném geometrickým plánem formou zřízení věcného břemene ve prospěch zřízení a provozování plynovodu.

Průběh vyvlastňovacího řízení

8. Vyvlastňovací řízení zahájené na základě žádosti vyvlastnitel probíhalo u Magistrátu města Mladá Boleslav (dále jen „magistrát“) coby vyvlastňovací úřad ve smyslu zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), v rozhodném znění (dále jen „zákon o vyvlastnění“).
9. Žalobce měl v tomto vyvlastňovacím řízení postavení dotčeného účastníka. K žádosti vyvlastnitel zaujal negativní stanovisko, které opřel o čtyři nosné důvody:
 - (i.) Umístění plynovodu je v kolizi s veřejným zájmem, který spatřoval v provozu jeho STK,
 - (ii.) již v roce 2016 vyvlastniteli vyhověl a nechal přes svůj pozemek jedno distribuční zařízení vést, takže umístěním dalšího by jeho vlastnické právo bylo omezeno již nepřiměřeně,
 - (iii.) na dotčeném pozemku je zřízeno zástavní právo k zajištění pohledávky ve výši 18 000 000 Kč, takže jeho další omezování věcným břemenem by ještě více snižovalo ekonomickou hodnotu pozemku
 - (iv.) vyvlastnitel mu řádně nedoručil svůj návrh na uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene, takže nebyla splněna podmínka dle § 59 odst. 1 energetického zákona.
10. Vyvlastnitel s těmito žalobcovými výhradami nesouhlasil. Na rozdíl od něj se nedomníval, že by samotný provoz STK byl činností vykonávanou ve veřejném zájmu, navíc zřízením plynovodu nedochází k omezení jejího provozu. Nerozporoval, že na žalobcově pozemku již v minulosti jednou věcné břemeno zřídil, že tam v té souvislosti i umístil regulační stanici plynu. Z důvodu nedostatečných tlakových poměrů v síti je však nutno zajistit i výstupní plynovod z regulační stanice za účelem jejího bezpečného fungování. Dojde-li ke snížení hodnoty žalobcova pozemku, pak právě k tomu slouží náhrada za vyvlastnění. Vyvlastnitel rovněž kladl důraz na to, že se s žalobcem pokoušel uzavřít dohodu, avšak žalobce si záslky s návrhy na uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene nepřebíral.
11. Shora popsany názorový střet mezi žalobcem a vyvlastnitelem trval během celého vyvlastňovacího (včetně navazujícího odvolacího) řízení až do jeho pravomocného skončení (viz dost. 17 níže), měnil se pouze argumentační důraz na dílčí okolnosti.
12. Zásadně se však měnila podoba rozhodnutí ve věci samé, jichž bylo před pravomocným skončením vyvlastňovacího řízení vydáno celkem osm.

13. Magistrát nejprve žádosti vyvlastnítele nevyhověl a zamítl ji (viz jeho rozhodnutí ze dne 10. 7. 2020, č. j. 88604/2020/SÚ, dále jen „**první rozhodnutí magistrátu**“), neboť i když shledal existenci veřejného zájmu v podobě provozování distribučního zařízení ve smyslu energetického zákona, tak zároveň shledal na straně vyvlastnítele nedostatečnou aktivitu k dosažení dohody s žalobcem. Podle magistrátu nepostačovalo pouhé odeslání dopisu a jeho vrácení, ale měl být učiněn ještě další pokus o doručení. První rozhodnutí magistrátu však na základě odvolání vyvlastnítele zrušil žalovaný (viz jeho rozhodnutí ze dne 18. 11. 2020, č. j. 161741/2020/KUSK, dále jen „**první rozhodnutí žalovaného**“). Žalovaný se sice s magistrátem ztotožnil v tom, že nepostačuje vyvinout pouze formální snahu o uzavření smlouvy s vyvlastňovaným, nicméně dle závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 23.10. 7 As 174/2014-44, míra aktivity vyžadovaná po vyvlastniteli se odvíjí též od aktivity vyvlastňovaného a od toho, zda jeho požadavky svědčí o skutečném zájmu předejít rozhodnutí o vyvlastnění. V případě žalobce však taková míra aktivity vyvinuta nebyla, a proto žalovaný na rozdíl od magistrátu dospěl k závěru, že vyvlastnitel svým pokusem o doručení návrhu dohody na poslední známou adresu žalobce naplnil podmínky k podání žádosti o vyvlastnění. V neposlední řadě magistrátu vytknul, že jeho odůvodnění prakticky jen cituje podání vyvlastnítele a žalobce, ale nijak se nevypořádává s jejich námitkami.
14. Napodruhé magistrát žádosti vyvlastnítele vyhověl (viz jeho rozhodnutí ze dne 24. 5. 2021, č. j. 17334/2021/SÚ; dále jen „**druhé rozhodnutí magistrátu**“) a rozhodl o omezení žalobcova vlastnického práva tím, že na části jeho pozemku par. č. 1803/21 zřídil věcné břemeno ve prospěch vyvlastnítele a současně s uložením povinnosti poskytnout finanční náhradu. Toto rozhodnutí však žalovaný také zrušil (viz jeho rozhodnutí ze dne 26. 8. 2021, č. j. 097635/2021/KUSK, dále jen „**druhé rozhodnutí žalovaného**“), a to na základě odvolání žalobce. Žalovaný opět magistrátu vytkl, že v podstatě jen přepsal podání účastníků, aniž by vypořádal námitky v nich vznesené, a zejména ani nevysvětlil, jak dospěl k převaze veřejného zájmu nad zájmem na ochranu vlastnického práva.
15. Napotřetí magistrát žádost vyvlastnítele znovu zamítl (viz jeho rozhodnutí ze dne 29. 6. 2022, č. j. 711597/2022/OlRo; dále jen „**třetí rozhodnutí magistrátu**“). Tentokrát dospěl k závěru, že vyvlastnitel dostatečně neprokázal nezbytnost omezení zřízením nového věcného břemene, neboť zamýšleného cíle šlo dosáhnout i využitím již existujícího věcného břemene na žalobcově pozemku. Vyvlastnitel přitom nedoložil, proč v rámci již existujícího věcného břemene nepřistoupil kupříkladu k výměně potrubí s větší kapacitou a případně i rozšířením jeho ochranného pásma. I toto rozhodnutí však žalovaný k odvolání vyvlastnítele opět zrušil (viz jeho rozhodnutí ze dne 9. 12. 2022, č. j. SZ 112339/2022/KUSK ÚSŘ/EMB; dále jen „**třetí rozhodnutí žalovaného**“). Žalovaný připomněl, že vyvlastnitel disponuje pravomocným územním rozhodnutím, jehož platnosti byla v průběhu vyvlastňovacího řízení prodloužena do 13. 12. 2023 (viz rozhodnutí Městského úřadu v Kosmonosech ze dne 13. 12. 2021, č. j. st. 3869/2021-4-328ú), přičemž v předcházejícím územním řízení byl účastníkem i žalobce. Ten však v územním řízení proti umístění plynovodu a jeho navrhované trase nic nenamítal, proto tak nemůže činit až nyní ve vyvlastňovacím řízení. Toto hodnocení žalovaný opřel o závěry rozsudku NSS ze dne 19. 1. 2022, č. j. 8 As 222/2021-45 (vč. navazujícího usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 7. 2022, sp. zn. IV

ÚS 772/22), v němž bylo mj. dovozeno, že v rámci vyvlastňovacího řízení již v zásadě není prostor pro řešení požadavků vyvlastňovaného na alternativní trasy. Po vydání pravomocného územního rozhodnutí proto žalobce nemohl úspěšně namítat, že trasa vymezená tímto územním rozhodnutím není nezbytná a že to zakládá důvod nepřiměřenosti vyvlastnění.

16. Napočtvrté magistrát pro změnu žádosti opět vyhověl (viz jeho rozhodnutí ze dne 28. 8. 2023, č. j. 103738/2023/SÚ/O1Ro, ve znění opravného usnesení ze dne 11. 9. 2023, č. J. 1256/2023/SÚ/O1Ro; dále jen „**čtvrté rozhodnutí magistrátu**“; nebo též „**prvostupňové rozhodnutí**“) a na žalobcově pozemku parc. č. 1803/21 zřídil věcného břemeno ve prospěch vyvlastnitelů spočívající v právu zřídit a provozovat plynovod, a to v rozsahu 11,64m² v části vymezené geometrickým plánem. Zároveň s odkazem na § 24 odst. 3 písm. c) zákona o vyvlastnění a § 3c zákona o urychlení výstavby stanovil vyvlastniteli povinnost zahájit uskutečnění účelu vyvlastnění nejpozději do dvou let od právní moci tohoto (čtvrtého) rozhodnutí. Současně stanovil náhradu za vyvlastnění ve výši 7 450 Kč a uložil vyvlastniteli povinnost její náhrady žalobci do 60 dnů od právní moci rozhodnutí, a to do úschovy u Okresního soudu v Mladé Boleslavi. V odůvodnění zmiňovaného rozhodnutí magistrát odkázal na průběh poslední fáze řízení, v rámci níž proběhlo též ústní jednání za účasti žalobce i vyvlastnitelů, poukázal na nosné závěry vyslovené ve třetím rozhodnutí žalovaného, a dospěl k závěru, že všechny podmínky pro vyhovění žádosti vyvlastnitelů byly naplněny.
17. O odvolání žalobce proti čtvrtému rozhodnutí magistrátu rozhodl žalovaný v pořadí svým čtvrtým rozhodnutím ze dne 8. 12. 2023, č. j. 152723/2023/KUSK (dále jen „**napadené rozhodnutí**“). Částečně jej sice změnil tak, že formulačně upravil výrok III týkající se stanovení náhrady za vyvlastnění, a to tak, že původní odkaz na § 13 odst. 2 zákona o vyvlastnění na § 14 odst. 2 téhož zákona. Z hlediska obsahu se však s čtvrtým rozhodnutím magistrátu zcela ztotožnil a žalobcovy odvolací námitky shledal nedůvodné. Vyšel z úvahy, že vyvlastnitelům žádané omezení vlastnického práva za účelem umístění a provozování plynovodu je veřejným zájmem ve smyslu § 3 odst. 2 energetického zákona, přičemž spadá do kategorie obecně prospěšného zájmu vymezeného judikaturou, konkrétně nálezem Ústavního soudu ze dne 28. 3. 1996, sp. zn. ÚS 198/95 a rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 26. 1. 2017, sp. zn. 21 Cdo 799/2016. V daném případě byl takový zákonem předvídaný veřejný zájem i prokázán, neboť vyvlastnitel usiluje o optimalizaci tlakových poměrů v plynovodní síti ve městě Kosmonosy, a to odstraněním nevyhovujících tlakových poměrů na úseku zahrnujícím část žalobcova pozemku. Tento zájem převažuje nad zájmem žalobce na zachování dosavadních práv, včetně uváděného provozování STK na sousedním pozemku. Zvolený způsob vyvlastnění nepředstavuje absolutní zásah ve smyslu odnětí vlastnického práva, ale zásah mírnější ve formě zřízení věcného břemene, a to v rozsahu umístění plynovodu o délce 9 metrů. Dle žalovaného by naopak zamítnutí žádosti a upřednostnění soukromého práva žalobce představovalo výraznější zásah do veřejného zájmu sledovaného vyvlastnitelům, stejně tak i do jeho ekonomického prospěchu plynoucího z předmětu vyvlastnění. Žalobci je naproti tomu poskytnuta kompenzace v podobě finanční náhrady za předmět vyvlastnění, přičemž rozsah jeho majetku se tím nijak nezmění, změní se jen jeho forma. Žalovaný poukázal též na úpravu vztahů v území plynoucí z pravomocného územního rozhodnutí. Přisvědčil

těž magistrátem zvolenému způsobu výplaty náhrady za vyvlastnění do úschovy okresního soudu, poukázal přitom na dikci § 14 odst. 2 zákona o vyvlastnění a zde upravenému pravidlo poskytnutí náhrady za vyvlastnění zástavnímu věřiteli v případě, že na předmětu vyvlastnění váznou práva, která vyvlastněním zanikají, a v tomto smyslu odůvodnil úpravu výroku (prvostupňového) čtvrtého rozhodnutí magistrátu.

18. Proti napadenému rozhodnutí nyní brojí žalobce žalobou podle zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 28 odst. 1 zákona o vyvlastnění.

II. Obsah podání účastníků a osoby zúčastněné

Žaloba

19. Žalobce předně namítá, že napadené i prvostupňové rozhodnutí byla vadně doručena. Součástí výroku čtvrtého rozhodnutí magistrátu (prvostupňového rozhodnutí) byl totiž i geometrický plán, který byl citován i v napadeném rozhodnutí. Geometrický plán však nebyl přílohou ani jednoho z nich. To je ale v rozporu s požadavky § 48 odst. 1 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“), podle něhož je geometrický plán neoddělitelnou součástí listiny, podle které má být proveden zápis do katastru, je-li třeba předmět zápisu zobrazit do katastrální mapy a má-li být zpřesněno jeho geometrické a polohové určení, nebo byl-li průběh hranic určen soudem. V souvislosti s tím žalobce připomíná náležitosti doručení ve smyslu § 19 odst. 1 ve spojení s § 72 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) a § 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“). I tyto požadavky byly porušeny, jestliže geometrický plán nebyl ve výroku čtvrtého rozhodnutí magistrátu (prvostupňového rozhodnutí) výslovně označen jako příloha a nebyl-li současně s tímž rozhodnutím ani posléze s napadeným rozhodnutím doručován jako příloha. Rozhodnutí obou stupňů navíc byla žalobci doručována do jeho datové schránky, což však v případě geometrického plánu není možné, neboť jeho povaha neumožňuje konverzi do elektronické podoby. K tomu žalobce poukazuje na závěry rozsudku NSS ze dne 10. 8. 2022, č. j. 10 As 169/2022-93. Dle žalobce se jedná o podstatnou procesní vadu, pro kterou by měl soud napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušit.
20. Žalobce dále vytýká čtvrtému rozhodnutí magistrátu, že jeho podstatná část pouze cituje zákonná ustanovení a doslovně přepisuje podání účastníků správního řízení, ačkoliv tento nedostatek mu byl opakovaně vytýkán již v prvním a druhém rozhodnutí žalovaného. V napadeném rozhodnutí však žalovaný ve vztahu k této otázce překvapivě zaujal postoj zcela opačný, než jaký zastával v průběhu celého řízení. Nepříléhavým je odkaz žalovaného na rozsudek NSS ze dne 18. 4. 2018, č. j. 10 As 211/2017-47, podle něhož nelze mít na rozhodnutí správních orgánů stejné nároky jako na rozhodnutí NSS. Žalobce totiž nic takového neočekával, pouze předchozím rozhodnutím magistrátu opakovaně vytýkal, že vedle naprosté formální nepřehlednosti v nich zcela scházejí požadavky dle § 68 odst. 3 správního řádu, tedy hodnotící úvahy a informace o vypořádání se s návrhy a námitkami účastníků a jejich vyjádřením k podkladům pro vydání rozhodnutí. Takové důvody a úvahy ve čtvrtém

rozhodnutí magistrátu opět chybí. To ostatně potvrzuje i sám žalovaný, který se tyto úvahy pokouší činit sám namísto magistrátu, a to zejména v části, kde porovnává převahu veřejného zájmu nad individuálními zájmy žalobce. Toto porovnání měl však provést sám magistrát, jak mu bylo uloženo druhým rozhodnutím žalovaného. V rozporu s tím se však úvaha o převaze veřejného zájmu nad soukromým zájmem žalobce poprvé objevuje až v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Ani to není přezkoumatelné, neboť není zřejmé, jak žalovaný dospěl k závěru, že omezení vlastnického práva žalobce lze označit za střední újmu.

21. Žalobce dále správním orgánům obou stupňů vytýká, že se nezabývaly jeho námitkou, aby při posuzování převahy veřejného zájmu bylo zohledněno, že jeho pozemek parc. č. 1803/21 je zatížen zástavním právem smluvním za účelem zajištění pohledávky za žalobcem ve výši 18 000 000 Kč. Ve znaleckém posudku předloženém vyvlastnitelem ke stanovení náhrady za vyvlastnění přitom nebylo zmiňované zástavní právo nikde uvedeno. Dle žalobce je tedy evidentní, že znalec neměl při určování hodnoty věcného břemene kompletní informace, proto je znalecký posudek vadný a nesplňuje požadavek ve smyslu § 18 odst. 3 zákona o vyvlastnění.
22. Žalobce má rovněž za to, že správní orgány obou stupňů ve výroku o stanovení náhrady za vyvlastnění nesprávně odkázaly na § 14 odst. 2 zákona o vyvlastnění, neboť ten se aplikuje v situacích, vážnou-li na pozemku nebo stavbě věcná práva, která vyvlastněním zanikají. V tomto případě však žádné věcné právo nezaniká. K tomu žalobce poukazuje na dikci § 2 písm. a) ve spojení s § 6 zákonem o vyvlastnění, z nichž je zřejmé, že v případě vyvlastnění dochází k zániku práv pouze v případě odnětí vlastnického práva, ale nikoliv v případě omezení ve formě zřízení věcného břemene.
23. Žalobce rovněž považuje za zmatečný způsob, jímž napadené rozhodnutí změnilo výrok čtvrtého rozhodnutí magistrátu (prvostupňového rozhodnutí). Žalovaný totiž v napadeném rozhodnutí cituje výrok III prvostupňového rozhodnutí ve zkrácené verzi, neboť vynechává celý jeden odstavec začínající větou „*na základě znaleckého posudku (...)*“ a končí údajem o geometrickém plánu. Není proto zřejmé, zda výrok III má po opravě provedené napadeným rozhodnutím nově znít tak, že se náhrada za vyvlastnění stanoví na základě znaleckého posudku za omezení v rozsahu věcného břemene vymezeného geometrickým plánem, nebo zda má též výrok znít bez zmiňovaných údajů o znaleckém posudku a geometrickém plánu a pouze se stanovením náhrady a způsobu jejího vyplacení.
24. Žalobce dále namítá, že při posuzování kolize veřejného zájmu s jeho vlastnickým zájmem nebylo zohledněno, že je provozovatelem STK situované na pozemku parc. č. 1794/16, který přes pozemky parc. č. 1794/4 a 1803/1 sousedí s vyvlastněním dotčeným pozemkem parc. č. 1803/21. Dle žalobce tvoří všechny tyto pozemky jeden funkční celek, tudíž i vyvlastňovaný pozemek tvoří jeden funkční celek se stavbou STK, která proto bude zřízením věcného břemene rovněž dotčena. Magistrát však pouze opakovaně tvrdil, že stavba STK se na sousedních pozemcích nenachází a otázkou propojení pozemků se nezabýval. Nečinil tak ani žalovaný. Rozhodnutí obou stupňů proto spočívají na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Žalobce navíc v průběhu řízení konkretizoval, že provoz STK považuje za veřejný zájem, neboť se tím poskytuje služba pro zajištění bezpečnosti silničního provozu a je zásadní i z hlediska ochrany životního prostředí. Je proto dán veřejný zájem na nerušené činnosti STK. Zřízením věcného břemene na dotčeném pozemku však bude zamezeno tomu, aby

přes něj byl rozšířen vjezd do provozovny, což omezuje i budoucí provoz a fungování STK. K otázce provozu STK žalobce navrhuje důkaz výpisem ke své osobě z obchodního rejstříku včetně aktuálního přehledu STK podle krajů.

25. Žalobce má rovněž za to, že se žalovaný ani magistrát nevypořádali jeho námitkami brojícími proti nedostatečné kvalitě podkladů předložených k vyvlastnění. Poukazuje přitom na závěry rozsudků NSS ze dne 8. 10. 2020, č. j. 6 As 171/2020-66, a ze dne 26. 7. 2017, č. j. 2 As 341/2016-41, přičemž ve druhém z nich bylo mj. konstatováno, že je třeba trvat na vysoké kvalitě podkladových materiálů v řízení o vyvlastnění. Takový požadavek ale splněn nebyl, neboť podklady předkládané v průběhu vyvlastňovacího řízení dostatečně neprokazují nezbytnost vyvlastnění. Nelze z nich ani zjistit, jaká kapacita je aktuálně potřebná. Vyvlastnitelem tvrzené nedostatečné tlakové poměry byly dokládány zastaralou dokumentací (kapacitním výpočtem ze dne 13. 5. 2013 a technicko-ekonomickým zadáním č. 2000010433 z roku 2016), které však neprokazují skutečné aktuální plynové a tlakové poměry a nelze z nich vycházet. Zmiňované podklady navíc byly vyvlastnitelem předloženy až dne 17. 4. 2023, tedy čtyři roky od zahájení vyvlastňovacího řízení. Ani vyvlastnitelem tvrzená rozšiřující se výstavba v oblasti Kosmonos neprokazuje, že ze strany místních vůbec bude poptávka na připojení k plynu, mj. i vzhledem k současné geopolitické situaci a rostoucím cenám. Absurdní je přitom argumentace vyvlastnítele, že by ze strany žalobce docházelo k obstrukcím, neboť to byl naopak vyvlastnitel, kdo nebyl schopen od počátku řízení doložit relevantní podklady. V této souvislosti žalobce poukazuje na požadavky § 59 odst. 4 energetického zákona, který stanoví provozovateli distribuční soustavy aktivní povinnost maximální ochrany práv dotčených vlastníků nemovitostí, na nichž jsou zřízena plynárenská zařízení, v tomto případě však žádost vyvlastnítele představuje excesivní zásah do žalobcova vlastnického práva i jeho práva podnikat a provozovat hospodářskou činnost.

Vyjádření žalovaného

26. Žalovaný s žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí.
27. Předně poukazuje na genezi vyvlastňovacího řízení, v jehož průběhu docházelo ze strany žalobce k množení víceméně se opakujících námitek, což vedlo i k částečnému zneprůhlednění vydaných rozhodnutí. Celkově má však žalovaný za to, že žádosti vyvlastnítele i k námitkám žalobce bylo přistupováno pečlivě.
28. K žalobcem namítanému rozsahu opravy výroku prvostupňového rozhodnutí žalovaný uvádí, že opravil pouze formální chybu týkající se chybně uvedeného právního předpisu, na jehož základě se náhrada za vyvlastnění ukládá do úschovy soudu.
29. Žalovaný připouští, že v předchozích fázích správního řízení magistrátu vytýkal absenci relevantního uvážení, bez něhož nebylo možno jeho předchozí rozhodnutí přezkoumat. Rovněž připouští, že ani ve čtvrtém rozhodnutí magistrátu (prvostupňovém rozhodnutí) nebyly tyto nedostatky zcela napraveny, nicméně v mezidobí byl shromážděn již dostatek podkladů, aby žalovaný mohl chybějící úvahy magistrátu rozvést sám.
30. Žalovaný je též přesvědčen, že v průběhu řízení postaveno najisto, že mezi žalobcem a vyvlastnitelem k žádnému střetu veřejných zájmů nemůže dojít. Veřejný zájem

vyvlastnitele vyplývá z § 3 odst. 2 energetického zákona, avšak v řízení nebylo prokázáno, že by nad tímto veřejným převažovaly zájmy žalobce. K otázce veřejného zájmu žalovaný rovněž poukazuje na potřebu optimalizace tlakových poměrů v plynovodní síti. Nedošlo zde přitom k absolutnímu zásahu do vlastnického práva, ale byl zvolen mírnější prostředek v podobě zřízení věcného břemene. Potřebného cíle nešlo dosáhnout jinak, k dohodě mezi žalobcem a vyvlastnitelem nedošlo.

31. Žalovaný uzavírá, že po přezkoumání všech předložených podkladů byl důvod vyvlastnění v předmětném rozsahu, a je tedy přesvědčen, že bylo postupováno v souladu se všemi právními předpisy.

Vyjádření vyvlastnitele

32. Vyvlastnitel s žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí.
33. Předně zdůrazňuje, že v žalobě namítané nedoručení geometrického plánu jako přílohy rozhodnutí nepředstavuje vadu takové intenzity, která by měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. To ostatně připustil i žalobcem dokazovaný rozsudek NSS ze dne 10. 8. 2022, č. j. 10 As 169/2022-93 a na něj navazující judikatura, podle které nedoručení geometrického plánu nepředstavuje důvod pro zrušení rozhodnutí správního orgánu, ale k tomu, aby krajský soud vyzval žalovaného k řádnému doručení.
34. Vyvlastnitel se rovněž neztotožňuje s tvrzením žalobce, že by v daném nebyla prokázána převaha veřejného zájmu. Ten vyplývá přímo z § 3 odst. 2 energetického zákona, v daném případě pak spočíval v nutnosti odstranění nevyhovujících tlakových poměrů na úseku zahrnujícímu pozemek žalobce za účelem zajištění bezpečnosti a spolehlivosti provozované distribuční soustavy, jehož neprovedení by mohlo mít vliv na možný únik plynu. K tomu poukazuje na konkrétní části napadeného rozhodnutí, v nichž se žalovaný k problematice převahy veřejného zájmu a nemožnosti dosáhnout účelu vyvlastnění jinak. Dle jeho názoru žalovaný i magistrát proto správně uzavřeli, že k žádnému střetu veřejných zájmů mezi vyvlastnitelem a žalobcem nemůže dojít. To platí i ve vztahu k provozu stanice STK, která se nachází na jiném pozemku, k čemuž vyvlastnitel poukázal na situační výkres. Žalobce naopak nikdy nepředložil žádný důkaz o zjevném ohrožení či omezení svého domnělého veřejného zájmu na provozu STK.
35. Vyvlastnitel též připomíná, že žalobce byl účastníkem územního řízení o umístění plynovodu, ale nevznesl v tomto řízení žádné námitky. Žalovaný proto správně uzavřel, že je-li k dispozici pravomocné územní rozhodnutí, není ve vyvlastňovacím řízení prostor pro uplatňování námitek proti umístění zamýšlené stavby, ledaže by vyvlastňovaný vznesl konkrétní a kvalifikované námitky s poukazem na jiná smysluplná a reálná řešení.
36. Dle vyvlastnitele se žalovaný i magistrát dostatečně vypořádali též námitkou, že vyvlastňovaný pozemek je dotčen zástavním právem pro zajištění pohledávky za žalobcem ve výši 18 000 000 Kč, k čemuž poukazuje na příslušné části napadeného i prvostupňového rozhodnutí. Snížení hodnoty je s omezením vlastnického práva spojeno vždy, proto je také náhrada nedílnou součástí institutu vyvlastnění. Ta zde byla stanovena na základě znaleckého posudku. Žalobce přitom mohl v průběhu

vyvlastňovacího řízení předložit vlastní oponentní posudek ve smyslu § 20 odst. 1 zákona o vyvlastnění, ale neučinil tak.

37. Vyvlastnitel se dále neztotožňuje s žalobními námitkami proti nedostatečné kvalitě jím předložených podkladů. Rekapituluje jednak výčet podkladů předložených k samotné žádosti, jimiž dostál povinným náležitostem k zahájení vyvlastňovacího řízení ve smyslu § 18 odst. 2 zákona o vyvlastnění. Dále rekapituluje výčet dalších podkladů předkládaných v průběhu vyvlastňovacího řízení. Má za to, že jimi dostatečně prokázal splnění nezbytných podmínek pro vyvlastnění. V průběhu vyvlastňovacího řízení ostatně správní orgány nezpochybňovaly dostatečnost podkladových materiálů, ani již nepožadovaly předložení dalších. Podstatná část námitek směřujících proti údajné nedostatečnosti podkladů se navíc týká umístění trasy plynovodu, které však bylo předmětem pravomocně skončeného územního řízení, jehož se žalobce zúčastnil bez jakýchkoli námitek. Proto již nemůže v rámci vyvlastňovacího řízení namítat nepřiměřenost vyvlastnění z důvodu, že plynovod má vést po konkrétní trase vymezené územním rozhodnutím, ledaže by vznesl dostatečně konkrétní kvalifikované námitky s poukazem na jiná smysluplná a reálná alternativní řešení. Žalobce však žádné takové nevznesl.
38. Vyvlastnitel rovněž nesouhlasí s tvrzením, že by z jeho strany nebyla vyvíjena dostatečná snaha k získání potřebných práv dohodou. Naopak jeho přístup byl co do počtu písemných i osobních kontaktů i co do vstřícnosti k požadavkům žalobce velmi nadstandardní. K tomu předkládá výčet jednotlivých pokusů o kontaktování žalobcem za účelem dosažení dohody, jedná se o písemné či e-mailové výzvy z let 2017 až 2019, které navrhuje k důkazu. Poukazuje na to, že žalobce na většinu z těchto výzev nereagoval, případně jen vyjádřil nesouhlas. Vyvlastnitel má tedy za to, že prokázal dostatečnou aktivitu, ale vzhledem k žalobcově pasivitě nebyla jiná možnost než podat návrh na zahájení vyvlastňovacího řízení. V této souvislosti poukazuje na závěry rozsudku NSS ze dne 23. 10. 2014, č. j. 7 As 174/2014-44, který mj. dovodil, že míra aktivity vyžadovaná po vyvlastniteli se odvíjí též od míry aktivity vyvlastňovaného, na což ve svých rozhodnutích odkazoval i žalovaný. Podobně se vyjádřila i civilistická judikatura, například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 3. 2021, č. j. 24 Cdo 3730/2020. Vyvlastnitel proto nepochybuje, že před podáním žádosti o vyvlastnění byly z jeho strany dodrženy požadavky ve smyslu § 5 odst. 5 zákona o vyvlastnění.
39. Vyvlastnitel nepřisvědčuje ani žalobcem tvrzené nepřezkoumatelnosti napadeného a prvostupňového rozhodnutí. Připomíná, že dle judikatury je třeba nepřezkoumatelnost rozhodnutí vykládat v jejím skutečném smyslu, jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí a zjistit v něm důvody, pro které bylo vydáno. Měla by proto být vyhrazena jen těm nejzávažnějším vadám. Touto optikou je třeba nahlížet i na napadené a prvostupňové rozhodnutí. Navíc není povinností správních orgánů se výslovně vyjádřit ke každé jednotlivé námitce, ale mohou ji vypořádat i implicitně tím, že proti ní postaví vlastní ucelenou argumentaci. Z těchto hledisek dle názoru vyvlastnítele nelze považovat napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné.
40. Podle vyvlastnítele žalovaný i magistrát správně rozhodli, jestliže náhradu za vyvlastnění uložili sloužit do úschovy soudu s odkazem na § 14 odst. 2 zákona o vyvlastnění. Žalobci přitom musí být zřejmé, že jde o správný postup, neboť § 24 odst. 4 písm. c) zákona o vyvlastnění ukládá vyvlastňovacímu orgánu, aby v případě nepředložení dohody mezi vlastníkem a zástavním věřitelem rozhodl o složení

náhrady do úschovy příslušného soudu. V tomto případě existuje zástavní právo k pozemku žalobce, který nepředložil dohodu mezi ním a zástavním věřitelem. V souvislosti se stanovením náhrady sice magistrát ve výroku prvostupňového rozhodnutí odkázal na nesprávné ustanovení, ale tato nesprávnost byla plně zhojena žalovaným provedenou změnou. V průběhu odvolacího řízení přitom nebyly pořizovány nové podklady, žalovaný vycházel z podkladů založených ve spise.

41. Vyvlastnitel konečně namítá, že dle § 28 odst. 1 zákona o vyvlastnění lze výrok o náhradě za vyvlastnění projednat v občanském soudním řízení žalobou podanou podle části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“). Žalobce však žalobu označil jako žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, kterou lze podat pouze proti výrokům o vyvlastnění práv k pozemku. Předmětem řízení o správní žalobě proto nemůže být přezkum výroku o náhradě podle § 24 odst. 4 zákona o vyvlastnění.

Rozsah osob zúčastněných

42. V žalobě i v dalších podáních žalobce byl jako osoba zúčastněná na řízení opakovaně označován pan Mgr. O. B. coby zástavní věřitel, jehož pohledávka je zajištěna zástavním právem k vyvlastňovanému pozemku. Pan Mgr. O. B. však právo osoby zúčastněné sám neuplatnil, a to ani po doručení příslušné výzvy soudu (vykázáno ke dni 2. 4. 2024). Soud jej proto za osobu zúčastněnou na řízení nepovažoval.

Ústní jednání

43. K projednání věci soud nařídil ústní jednání. Žalobce, žalovaný i vyvlastnitel při něm odkázali na svá předchozí podání.
44. Soud při jednání shrnul podstatný obsah správního spisu se zaměřením na listiny týkající se komunikace mezi vyvlastnitelem a žalobcem z let 2017 až 2019. K uvedenému nebyly ze strany žalobce, žalovaného ani vyvlastnitele vznášeny žádné výhrady.
45. Soud dále při jednání přestřel náhled na situační výkres zachycující trasu plánovaného plynovodu a paralelně s tím i náhledu na katastrální ortofotomapu zachycující dotčenou lokalitu. V souvislosti s tím vyzval žalobce k upřesnění, pokud jde o lokalizaci provozované STK a vztah k namítaným omezením plynoucím ze zřízení věcného břemene na jiném pozemku. K tomu však zástupce žalobce neposkytl žádné relevantní vysvětlení či doplnění. Zástupci žalovaného a vyvlastnitele měli za to, že situace zachycená na ortofotomapě nasvědčuje tomu, že vjezd do areálu STK by neměl být zřízením věcného břemene vůbec dotčen.

III. Přípustnost žaloby

46. Soud předně posuzoval včasnost žaloby.
47. Napadené rozhodnutí vzešlo ze správního řízení, jehož předmětem je stavba energetické soustavy ve smyslu § 1 odst. 4 písm. e) zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „liniový zákon“). Z tohoto důvodu se obecná dvouměsíční lhůta k podání žaloby (§ 72

- odst. 1 s. ř. s.) zkracuje na polovinu (§ 2 odst. 2 věty druhé liniového zákona), tedy na jeden měsíc.
48. Jak plyne ze správního spisu, písemné vyhotovení napadeného rozhodnutí bylo žalobci doručeno již dne 19. 12. 2023. K podání žaloby však došlo až dne 19. 2. 2024, tedy již po uplynutí (zkrácené) jednoměsíční lhůty. Žaloba se proto na první pohled může jevit jako opožděná.
49. Přesto je žaloba včasná, a to hned ze dvou důvodů:
50. Za prvé, judikatura opakovaně dovodila, že nelze-li z průběhu řízení jednoznačně dovodit, zda byl účastník dostatečně informován o tom, že řízení probíhá v režimu liniového zákona o urychlení výstavby, pak zkrácení lhůty k podání žaloby nemůže jít k jeho tíži a bude platit obecná žalobní lhůta ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. (srov. rozsudky NSS ze dne 20. 8. 2014, č. j. 8 As 48/2014-27, ze dne 30. 6. 2015, č. j. 7 As 81/2015-45, či ze dne 25. 6. 2015, č. j. 1 As 13/2015-295). Ze správního spisu přitom nevyplývá, že by žalovaný či magistrát poskytli účastníkům vyvlastňovacího řízení dostatečně relevantní informaci o tom, že jimi vedené řízení probíhá též podle liniového zákona (veškeré právní otázky se točily v zásadě jen kolem zákona o vyvlastnění a energetického zákona), v jehož režimu dochází ke zkrácení některých obecných procesních lhůt, mj. i lhůty pro podání správní žaloby. Z tohoto důvodu nemůže toto zkrácení lhůty jít k žalobcově tíži a při posouzení včasnosti je třeba vyjít z obecné dvouměsíční lhůty. Ta dodržena byla.
51. Za druhé, i kdyby žalobce byl již v průběhu vyvlastňovacího řízení informován o režimu liniového zákona a došlo zde k účinnému zkrácení žalobní lhůty na polovinu, tak je třeba rozlišovat mezi faktickým seznámením se s obsahem rozhodnutí a mezi jeho řádným oznámením. Žalobce totiž napoprvé (dne 19. 12. 2023) obdržel pouze vyhotovení napadeného rozhodnutí bez přiloženého geometrického plánu, tedy se jednalo o neúplné doručení, a proto nenastaly účinky řádného oznámení správního rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 správního řádu (k tomu srov. též odst. 56-63 níže). Teprve po podání žaloby bylo přistoupeno k dodatečnému doručení napadeného rozhodnutí i spolu s ověřenou kopií geometrického plánu, k němuž došlo dne 7. 6. 2024. Až od tohoto data bylo napadené rozhodnutí řádně oznámeno, a teprve odtedy započal běh žalobní lhůty. Přestože žaloba byla fakticky podána ještě před zmiňovaným datem, nebylo ji možno odmítnout pro předčasnost, ale bylo třeba vycházet z toho, že po zhojení nedostatku řádného doručení se žaloba stala projednatelnou (k tomu srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 10. 2004, č. j. 2 As 27/2004-78).
52. Žaloba je tedy včasná. Současně byla podána osobou k tomu oprávněnou a obsahuje všechny náležitosti na ni kladené. Je proto i přípustná a věcně projednatelná.
53. Ve vztahu k otázce přípustnosti nelze souhlasit s námitkou vyvlastnítele, že žaloba by měla být částečně odmítnuta, protože k přezkumu výroku o náhradě za vyvlastnění je podle § 28 odst. 1 věty druhé zákona o vyvlastnění příslušný soud v občanském soudním řízení. V tomto případě však není předmětem sporu samotná výše náhrady, žalobní body směřují do jiných otázek. Příslušný k projednání této věci je tedy soud ve správním soudnictví (§ 28 odst. 1 věty první zákona o vyvlastnění ve spojení se závěry usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 12. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 14/06).

IV. Posouzení věci samé

54. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
55. Žaloba není důvodná.

Doručení rozhodnutí bez geometrického plánu

56. Soud souhlasí s žalobcem, že doručení napadeného i prvostupňového rozhodnutí bez geometrického plánu představuje pochybení na straně správních orgánů.
57. Obsahoval-li vyvlastňovací výrok prvostupňového rozhodnutí odkaz na geometrický plán, pak právě podle něj se bude v souvislosti se zápisem věcného břemene do katastru nemovitostí provádět i odpovídající zobrazení v katastrální mapě. Žalobce přitom správně připomněl, že podle § 48 odst. 1 katastrálního zákona „[g]eometrický plán je **neoddělitelnou součástí listiny, podle které má být proveden zápis do katastru, je-li třeba předmět zápisu zobrazit do katastrální mapy, má-li být zpřesněno jeho geometrické a polohové určení nebo byl-li průběh hranice určen soudem**“, proto je třeba geometrický plán považovat za neoddělitelnou součást prvostupňového rozhodnutí, které logicky nemohlo být doručeno bez něj. Jestliže magistrát zaslal vyhotovení prvostupňového rozhodnutí bez geometrického plánu a žalovaný tento nedostatek v odvolacím řízení nenapравil, jednalo se skutečně o vadu doručení.
58. S žalobcem však nelze souhlasit v tom, že by zmiňovaná vada v doručení měla způsobit nezákonnost napadeného rozhodnutí.
59. Důsledkem inkriminované vady totiž bylo „pouze“ to, že napadené (potažmo prvostupňové rozhodnutí) nebylo řádně oznámeno. Nedostatečné oznámení však nevypovídá nic o tom, zda napadené rozhodnutí vychází z dostatečných skutkových zjištění či správného právního posouzení. Pro účely soudního řízení má vada nedostatečného oznámení napadeného rozhodnutí za následek pouze to, že jej nelze věcně přezkoumat, a to až do doby, kdy je oznámení řádně provedeno (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 10. 2004, č. j. 2 As 27/2004-78).
60. Nejinak je tomu i v případě doručení správního rozhodnutí bez geometrického plánu, který je jeho součástí. Jak dovodila judikatura, taková situace je důvod „*pro výzvu krajského soudu, aby žalovaný doručil rozhodnutí způsobem, který bude respektovat shora uváděné právní normy (...) Krajský soud tedy žalovanému uloží usnesením doručit rozhodnutí řádně stěžovatelům a doplnit správní spis o doklad o řádném doručení rozhodnutí. Teprve po zákonném doručení rozhodnutí stěžovatelům jim začne plynout lhůta k podání žaloby, respektive k jejímu rozšíření o další žalobní body*“ (podle rozsudku NSS ze dne 10. 8. 2022, č. j. 10 As 169/2022-93, odst. 18 a 19; obdobně srov. rozsudek NSS ze dne 24. 5. 2023, č. j. 8 As 25/2023-7, odst. 57).
61. Přesně takovou výzvu zdejší soud učinil vůči žalovanému rámci usnesení ze dne 7. 5. 2024, č. j. 51 A 9/2024-78. Žalovaný této výzvě vyhověl a spolu s vrácením správního spisu předložil též doklad o dodatečném doručení napadeného rozhodnutí spolu s ověřenou kopií geometrického plánu (ve vztahu k žalobci vykázáno doručení k datu 7. 6. 2024). Soud přitom o této procesní události vyrozuměl žalobce, žalovaného i vyvlastnítele v rámci přípisu ze dne 1. 7. 2024 (ve vztahu žalobci vykázáno doručení k datu 8. 7. 2024), v němž stanovil též lhůtu pro případné výhrady ke zmiňovanému

procesnímu postupu. Žádné však neobdržel, proto vycházel z toho, že účastníci i osoba zúčastněná jsou s dodatečným doučením napadeného rozhodnutí přinejmenším srozuměni. Soud proto vycházel z tohoto, že dodatečným doručením spolu s geometrickým plánem byla předmětná vada zhojena přesně tím způsobem, který předvídá shora citovaná judikatura.

62. V neposlední řadě nelze pominout, že následkem absence geometrického plánu ve vyhotovení správního rozhodnutí by byla nemožnost zapsat zřízené věcné břemeno v příslušném rozsahu do katastru. Takový následek by se však projevil především v právní sféře vyvlastnitelů, jehož právo odpovídající věcnému břemeni by nemohlo být zapsáno do katastru ve formě vkladu. Naproti tomu v právní sféře žalobce by se takový následek takřka neprojevil, spíše si lze představit, že nemožnost zaevidovat právní závadu spočívající v omezení jeho vlastnického práva by pro něj mohla být za určitých okolností spíše výhodná. Žalobní námitky brojící proti nepřiložení geometrického plánu tak paradoxně poukazují na pochybení, které by bylo na újmu spíše vyvlastniteli než žalobci.
63. Lze tedy uzavřít, že procesní vada spočívající v doručení správního rozhodnutí bez geometrického plánu mělo za následek pouze nedostatečné oznámení, které šlo dodatečně zhojit, a to i v řízení soudním. A to se také stalo. Navíc absence geometrického plánu ve vyhotovení správního rozhodnutí zasahuje spíše do právní sféry vyvlastnitelů než žalobce. Předmětný žalobní bod je proto nedůvodný.

Přezkoumatelnost a doplnění důvodů žalovaným

64. Soud dává žalobci za pravdu v tom, že rozhodnutí vydávaná v této věci magistrátem zahrnují z podstatné části pouze citace právní úpravy včetně doslovných prepisů účastnických podání, avšak nikoli bližší odůvodnění. Týmž deficitem trpí do značné míry i poslední čtvrté rozhodnutí magistrátu (prvostupňové rozhodnutí).
65. Žalovaný tyto nedostatky nicméně reflektoval. Dospěl přitom k závěru, že prvostupňové rozhodnutí je i přes svou stručnost srozumitelné a že na něj nelze klást požadavky rozhodnutí nejvyšší soudní instance, k čemuž poukázal na rozsudek NSS č. j. 10 As 2011/2017-47 (viz str. 5 napadeného rozhodnutí), načež tyto úvahové mezery sám nahradil vlastní úvahou (viz str. 7 a násl. napadeného rozhodnutí). Jinak řečeno, žalovaný neshledal nedostatečné odůvodnění prvostupňového rozhodnutí za důvod pro jeho zrušení, ale z pozice odvolacího orgánu chybějící důvody sám doplnil.
66. Tomuto postupu žalovaného soud nemá co vytknout.
67. Soud naopak nemůže souhlasit s žalobcem, který žalovanému vytýká, že se sám pokouší činit chybějící úvahy namísto magistrátu a že sám porovnává převahu veřejného zájmu nad zájmy individuálnímu. Dle soudu je zcela přípustné, pokud se nedostatky úvah správního orgánu prvního stupně pokusí napravit nadřízený orgán druhého stupně.
68. To potvrzuje i konstantní judikatura, která dlouhodobě vychází z toho, že na rozhodnutí obou instancí je nutno nahlížet jako na jeden celek. Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25, odst. 14: „*Ve správním řízení přitom tvoří rozhodnutí obou stupňů jeden celek. Zpravidla tento argument slouží k vysvětlení toho, proč může odvolací či rozkladový orgán nahradit část odůvodnění orgánu prvního stupně vlastní úvahou a korigovat tak určitá dílčí „argumentační*

zaškobrtnutí“ podřízeného správního orgánu v případě, kdy prvostupňové rozhodnutí potvrzuje (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012-47). Nelze však vyloučit ani opačný postup, kdy mezery v odůvodnění odvolacího, resp. rozkladového orgánu, které by jinak způsobovaly jeho nepřezkoumatelnost, zaplní argumenty obsažené již v prvostupňovém rozhodnutí. Úkolem odvolacího, resp. rozkladového orgánu je totiž zejména reagovat na odvolací, resp. rozkladové námitky (srov. § 89 odst. 2 věta druhá zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů), přičemž z hlediska ekonomie řízení není vyloučeno, aby argumentaci správního orgánu prvního stupně pouze doplnil. Někdy pak může rozhodnutí, jímž se odvolání či rozklad zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje, působit samo o sobě mozaikovitě a nespojitě, neboť staví na základech, vybudovaných orgánem prvního stupně a doplňuje pouze chybějící detaily či opravuje ojedinělé přehmaty“ (dále např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, č. 534/2005 Sb. NSS, nebo rozsudek NSS ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 As 48/2007-80, či ze dne 22. 7. 2020, č. j. 1 As 149/2020-29).

69. Nejinak tomu bylo i v nyní posuzované věci, v níž žalovaný v rámci odvolacího přezkumu (§ 89 odst. 2 správního řádu) sám napravit nedostatečné odůvodnění na straně magistrátu, čímž naplnil smysl a účel druhé instance.
70. Žalobci nelze přisvědčit ani v tom, že by dodatečné odůvodnění poskytnuté žalovaným bylo samo nepřezkoumatelné. Důvody, které žalovaný vyložil k převaze veřejného zájmu nad zájmem soukromým, ostatně žalobce ve své žalobě rozvádí a věcně s nimi polemizuje, což by v případě nepřezkoumatelného rozhodnutí bylo sotva možné.
71. Soud nesouhlasí s žalobcem ani v tom, že by nebylo zřejmé, jak žalovaný dospěl k závěru, že omezení vlastnického práva žalobce lze označit za střední újmu. V napadeném rozhodnutí sice není obsažena explicitní pasáž ve stylu „střední újmou se rozumí když...“, dle soudu je však závěr ohledně intenzity újmy dostatečně zřejmý z kontextu. Ten soud nalézá především v částech, v nichž žalovaný uvažuje rozlohu vyvlastňované části vůči celkové rozloze pozemku a současně porovnává důsledky plynoucí ze zřízení věcného břemene oproti úplnému odnětí vlastnictví (viz str. 7-8 napadeného rozhodnutí). Uvedené části soud považuje za logické a plně dostačující pro závěr o střední intenzitě újmy. V této souvislosti nelze pominout, že žalobce nepodává žádný (proti)argument k tomu, proč by intenzita případné újmy měla být hodnocena odlišně. Pouze všeobecně namítá, že mu není zřejmé, z jakého důvodu žalovaný dospěl k závěru o střední újmě. Žalobce konkrétně neuváděl ani naznačil, jak intenzitu újmy vnímá on sám. Za této situace považuje soud odůvodnění napadeného rozhodnutí za plně dostačující.

*Absence zástavního práva ve znaleckém posudku
a odkaz na § 14 odst. 2 zákona o vyvlastnění*

72. Soud přisvědčuje žalobci potud, že z obsahu znaleckého posudku skutečně nevyplývá, že by znalec při stanovení ceny za vyvlastnění zohlednil existenci zástavního práva k pohledávce za žalobcem ve výši 18 000 000 Kč (přičemž zástavním věřitelem je žalobcův jednatel, pan Mgr. O. B.).
73. Žalobce však zjevně přehlíží obsah právní úpravy, podle které měl znalec při stanovení náhrady postupovat. V žalobě je totiž odkazováno pouze na § 18 odst. 3 zákona

o vyvlastnění, které však upravuje pouze výčet podkladů připojovaných k žádosti o vyvlastnění. Toto odkazované ustanovení však nijak neupravuje postup při určování hodnoty oceňované věci.

74. Ty jsou upraveny v jiném právním předpise, konkrétně v zákoně č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů („dále jen zákon o oceňování majetku“), jenž se aplikuje i pro účely vyvlastnění, jak je výslovně uvedeno v § 34 tohoto zákona. Na postupy podle tohoto zákona je v předmětném znaleckém posudku opakovaně odkazováno, proto lze mít za to, že z nich znalec při vyhotovování posudku vycházel (což ostatně ani žádná ze stran nezpochybňuje).
75. Podle § 16c odst. 1 zákona o oceňování majetku „[z]atěžuje-li nemovitou věc věcné břemeno nebo právo zřízené jinak než jako právo odpovídající věcnému břemenu (dále jen „závada“), snižuje cena této závady v případě určování ceny nemovité věci její hodnotu. Závada se oceňuje v závislosti na výši ceny roční újmy vlastníka nemovité věci související s tímto zatížením při zohlednění doby jejího trvání.“, a podle odst. 2 písm. b) téhož ustanovení „[p]ro účely tohoto zákona se za závadu nepovažuje zástavní právo.“
76. Z uvedeného vyplývá, že je-li oceňovaná věc zatížena věcným právem, snižuje se o hodnotu tohoto práva i celková hodnota oceňované věci, to ale neplatí, pokud zatížení spočívá v zástavním právu. S tímto druhem zatížení právní úprava nespojuje žádné důsledky, pokud jde o určení hodnoty oceňované věci. Soudu se proto jeví logické, že znalec s danou skutečností při stanovení náhrady za vyvlastnění části žalobcova pozemku nijak nepracoval, a proto ji přirozeně ani nijak nezmiňoval ve znaleckém posudku.
77. Žalobce přitom neuvádí, proč se domnívá, že by se existence zástavního práva měla při stanovení náhrady za vyvlastnění zohlednit, ačkoliv to zákon explicitně vylučuje. Nepředkládá žádný relevantní argument, proč by se zrovna v případě jeho pozemku neměla aplikovat úprava § 16c odst. 1 a odst. 2 písm. c) zákona o oceňování majetku. Opět pouze všeobecně namítá, že znalec nevycházel z úplných podkladů, neboť se ve znaleckém posudku neuvádí nic o existenci zástavního práva. To, že přesně k takovému postupu znalce zavazuje platná právní úprava (byť obsažená jinde než přímo v zákoně o vyvlastnění), však žalobní argumentace již nijak nereflektuje.
78. Soud dále vnímá ze strany žalobce jako účelové, jestliže na jednu stranu namítá, že správní orgány nijak nezohlednily jeho námitky týkající se existence zástavního práva, ale na stranu druhou vzápětí namítá, že je ve výroku o stanovení náhrady za vyvlastnění odkazováno na § 14 odst. 2 zákona o vyvlastnění upravující způsob výplaty náhrady za vyvlastnění zastavené věci, na které žalovaný výslovně odkázal právě s ohledem na skutečnost, že vyvlastňovaný pozemek je předmětem zástavy. Jinak řečeno: Nenalézá-li žalobce v napadeném či prvostupňovém rozhodnutí údaj o zástavním právu, vadí mu to stejně, jak když tento údaj v rozhodnutích správních orgánů nalezne. Z tohoto hlediska soud považuje žalobní argumentaci za dosti nekonzistentní.
79. Soud přesto dává žalobci zčásti zapravdu v tom, že povinnost vyvlastnítele složit náhradu za vyvlastnění zcela nebo zčásti k rukám zástavního věřitele musí být v rozhodnutí o vyvlastnění stanovena obligatorně pouze tehdy, dojde-li (kromě splnění dalších podmínek) k zániku věcných práv váznoucích na vyvlastňovaném pozemku. Jak totiž plyne z § 14 odst. 2 zákona o vyvlastnění, „[v]áznou-li na pozemku

nebo stavbě věcná práva, která vyvlastněním zanikají, a mají-li být z náhrady pro vyvlastňovaného uhrazeny zástavnímu věřiteli, podzástavnímu věřiteli nebo oprávněnému ze zajišťovacího převodu práva dosud nesplacené pohledávky, vyvlastňovací úřad rozhodne o náhradě pro vyvlastňovaného a určí, jakou část z této náhrady vyvlastnitel poskytne uvedeným osobám na základě předložené dohody o rozdělení náhrady s úředně ověřenými podpisy smluvních stran, jinak uloží vyvlastniteli složit náhradu do úschovy soudu, v jehož obvodu je pozemek nebo stavba.“ Z citovaného ustanovení vyplývá, že podmínka spočívající v zániku práv váznoucích na vyvlastňovaném pozemku je s výčtem dalších podmínek pro vyplacení náhrady k rukám zástavního věřitele (či jiných oprávněných) propojena spojkou „a“, čili musí být splněna současně s dalšími. V tomto případě však dochází pouze ke vzniku věcného břemene a nedochází k zániku žádného zástavního práva, tudíž není splněna první výchozí podmínka k tomu, aby stanovila povinnost složit náhrady k rukám zástavního věřitele.

80. Nelze však přehlédnout, že se nejedná o jediné ustanovení upravující možnost povinného složení náhrady k rukám zástavního věřitele. Jak přílehavě připomenuli žalovaný i vyvlastnitel, podle § 24 odst. 4 písm. c) zákona o vyvlastnění „[v]ýroky o náhradě za vyvlastnění vyvlastňovací úřad určí, jakou částku z náhrady pro vyvlastňovaného je vyvlastnitel povinen poskytnout zástavnímu věřiteli, podzástavnímu věřiteli nebo oprávněnému ze zajišťovacího převodu práva na úhradu splatných zajištěných pohledávek, pokud byla předložena dohoda, jinak uloží vyvlastniteli, aby náhradu za vyvlastnění složil do úschovy u příslušného soudu.“ Jinak řečeno, k určení povinnosti složit náhradu k rukám zástavního věřitele musí přistoupit vyvlastňovací úřad též tehdy, nedojde-li k předložení dohody o způsobu vypořádání práv osob oprávněných ze zástavního práva. V takovém případě musí být současně uložena povinnost složit náhrady do soudní úschovy. A přesně k tomu v nyní posuzované věci došlo, tedy nebyla k dispozici žádná dohoda s žalobcem či jeho zástavním věřitelem, proto magistrát v prvostupňovém rozhodnutí výrokem III správně uložil vyvlastniteli povinnost, aby náhradu vůči žalobci složil do úschovy Okresního soudu v Mladé Boleslavi (jenž je k přijetí úschovy věcně a místně příslušný; srov. § 289 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů).
81. Žalovaný napadeným rozhodnutím tento výrok III zčásti změnil tak, že kromě (správně) užitého odkazu na § 24 odst. 4 písm. c) a § 10 odst. 1 písm. b) zákona o vyvlastnění doplnil do jiné části daného výroku doplnil ještě i odkaz na § 14 odst. 2 zákona o vyvlastnění (namísto původního § 13 odst. 2 téhož zákona), který se ale v této věci neaplikuje. Jedná se však pouze o formální nepřesnost bez zjevného vlivu na věcný obsah uložené povinnosti.
82. Žalobce přitom nijak nevysvětlil, jak by mu uvedená formální nepřesnost měla být na újmu. Pouze všeobecně namítá nesprávnost odkazu na § 14 odst. 2 zákona o vyvlastnění, aniž by tvrdil, jak by jej tento nesprávný odkaz měl zkrátit na právech. Natož aby tvrdil, proč je pro něj nevhodné či zatěžující, že náhrada bude vyplacena prostřednictvím soudní úschovy, a nikoliv přímo k rukám jeho zástavního věřitele. K tomu nelze než připomenout, že „[s]oudní řád správný je svojí povahou „obrannou“ normou. Není normou „kontrolní“, která by umožňovala komukoliv iniciovat, prostřednictvím podání žaloby ve správním soudnictví, kontrolu jakéhokoli úkonu veřejné správy. Má pouze zajistit poskytování právní ochrany v případech, kdy veřejná správa vstupuje do právní sféry fyzických nebo právnických osob. Hraničním kritériem pro

žalobní legitimaci je právě tvrzený zásah do veřejných subjektivních práv. Nikoliv veškerá činnost (případně veškeré pochybení) veřejné správy je podrobena soudní kontrole ze strany fyzických a právnických osob, ale pouze ta, kdy činnost správy přesáhne do jejich veřejných subjektivních práv“ (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005-86, odst. 20). Jinými slovy: Nemají-li v žalobě tvrzené nedostatky zjevně dopad do žalobcových práv, pak ani jejich případná důvodnost nezakládá na v daném rozsahu věcnou legitimaci (srov. rozsudky NSS ze dne 11. 4. 2014, č. j. 5 As 82/2013-56, a ze dne 7. 3. 2018, č. j. 6 As 419/2017-28).

Částečná změna výroku prvostupňového rozhodnutí

83. Soud se neztotožňuje s žalobním bodem ohledně údajné zmatečnosti způsobu, jímž napadené rozhodnutí částečně změnilo výrok III prvostupňového rozhodnutí.
84. Je pravdou, že z hlediska čitelnosti je provedená změna dosti nepřehledná a žalovanému by jistě neuškodilo zapracovat na zlepšení vizuální stránky jím produkováných písemností. Nicméně z hlediska věcného obsahu je předmětná změna zcela jasná. Obsahem změny je pouze to, že v části výroku III, ve které se vyslovuje povinnost složit náhradu do úschovy Okresního soudu Mladá Boleslav, je text „dle § 13 odst. 2 zákona o vyvlastnění v souladu s § 185a až § 185b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád ve znění pozdějších předpisů“ nově nahrazena textem „dle § 14 odst. 2 zákona o vyvlastnění“. Dle soudu není pochyb, co bylo předmětem provedené změny.
85. Přestože z hlediska správnosti je provedená změna nepřesná, neboť odkaz na § 14 odst. 2 zákona o vyvlastnění není přiléhavý, nemění to nic na obsahové správnosti výroku pokud jde o stanovení povinnosti složit náhradu do soudní úschovy (podrobněji k tomu viz výše odst. 79-81 tohoto rozsudku). Žalobní bod je zjevně nedůvodný.

Převaha veřejného zájmu nad provozem STK

86. Jakkoli zájem na podnikání související s provozem STK může vyznívat jako legitimní zájem, který by v případě kolize s veřejným zájmem na vedení plynové infrastruktury měl být řádně poměřován, tak v tomto konkrétním případě k takové kolizi zjevně ani vůbec nedochází.
87. Již v průběhu vyvlastňovacího řízení bylo zřejmé, že vyvlastňovaný pozemek parc. č. 1803/21 je odlišný od toho, na kterém se nachází žalobcem provozovaná STK. Z podkladů založených ve správním spisu je zřejmé, že objekt STK je situován na pozemku parc. č. 1794/16. Z náhledu katastrálních ortofotomap je současně patrné, že pozemek parc. č. 1794/16 s STK je od vyvlastňovaného pozemku parc. č. 1803/21 oddělen jednak úzkým pásem pozemku parc. č. 1803/1 a dále zejména 20-25 metrů širokým pásem rozlehlého pozemku parc. č. 1974/4. Samotná část dotčení zřízením věcného břemene je od parcelní hranice pozemku s STK vzdálena zhruba 50 metrů. Za této situace považuje soud za logické, pokud žalovaný zkonstatoval, že i kdyby existoval veřejný zájem na provoz STK, tak v tomto směru zde žádný střet veřejných zájmů mezi žalobcem a vyvlastnitelem nemůže nastat, neboť předmětná STK nachází na jiném než vyvlastňovaném pozemku, v dostatečné vzdálenosti od plánované trasy plynovodu (viz druhý odstavce na str. 4 napadeného rozhodnutí).

88. Jestliže žalovaný svůj závěr postavil na tom, že zde žádná kolize potenciálních nehrozí, pak zcela logicky ani nepřistupoval k jejich vzájemnému poměřování těchto zájmů. Jinak řečeno, rozebírat důvody pro převahu zájmu na bezpečnosti silničního provozu a ochrany životního prostředí nad zájmem na bezpečnou distribuci plynu zjevně postrádalo smysl v situaci, byl-li učiněn jednoznačný závěr, že se zde tyto zájmy ani nedostávají do konkurence. Z tohoto hlediska nelze o nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů vůbec uvažovat.
89. Za dané situace bylo naopak na žalobci, aby přednesl argumenty k tomu, proč se žalovaný ve svém závěru mylí a proč by zde ke střetu veřejných zájmů přesto dojít mohlo. V tomto směru však v žalobě zazněla jen značně obecná tvrzení o tom, že pozemek s STK tvoří s vyvlastňovaným pozemkem *jeden funkční celek*, aniž by bylo jakkoli vysvětleno či upřesněno, v čem má tento tvrzený provozní funkční celek spočívat, natož jak se na jeho fungování projeví existence věcného břemene. V žalobě sice opakovaně vyčítá žalovanému i magistrátu, že danou možnost nezohlednili, zároveň však sám nikdy neosvětlil, jak by se toto případné zohlednění mělo reálně projevit ve vztahu ke zřízení věcného břemene. K vyjasnění této otázky nedošlo ani při ústním jednání u soudu dne 5. 9. 2024, na němž žalobcův zástupce ani nedokázal na předložené katastrální mapě ukázat, kde přesně se provozovaná STK nachází a jaká je její pozice vůči úseku dotčenému zřízeným věcným břemenem. Není-li ani sám žalobce schopen dostatečně popsat provozní situaci svého vlastního podniku ve spojitosti s jeho vlastními pozemky, těžko může očekávat, že za něj správní orgány domyslí, co si představuje pod tím, že část vyvlastňovaného pozemku a provozovaná STK (údajně) tvoří *jeden funkční celek*.
90. Za absurdní soud považuje tvrzení žalobce o údajném zamezení rozšíření vjezdu do provozovny. Žádné takové omezení v důsledku zřízeného věcného břemene nevzniká. Z povinnosti strpět existenci plynovodu pod povrchem pozemku totiž není spojen zákaz využívat týž pozemek jako vjezd na sousední pozemky. Žalobce tudíž může část pozemku dotčeného zřízením věcného břemene nadále využívat jako příjezd ke své STK. Měl-li snad žalobce na mysli, že vjezd nebude realizovatelný po dobu provádění výkopových prací při pokládce potrubí (byť ani v žalobě ani při ústním jednání nic takového nezmiňoval), pak se zcela zjevně jedná jen o omezení dočasné, existující jen po dobu uvedených prací. Soud má navíc při pohledu na podobu dotčené lokality (viz situační výkres ve spojení s náhledem na katastrální ortofotomapu) důvod se domnívat, že vjezd do areálu s STK velmi pravděpodobně probíhá koridorem tělesa pozemní komunikace, který je situovaný zhruba 40-50 metrů východně od úseku s věcným břemenem a který vede přes pozemky parc. č. 1803/13, 85, 893/5, 1794/37 a 1794/4. Na tuto trasu přílehavě upozorňovali při soudním jednání zástupci žalovaného a vyvlastnítele. Naproti tomu žalobce se k otázce omezení vjezdu nebyl schopen při jednání adekvátně vyjádřit a ani neozřejmil, v čem spatřuje kauzalitu mezi existencí věcného břemene a tvrzením o údajné nemožnosti budoucího vjezdu.
91. V kontextu shora uvedeného má soud pochybnosti, nakolik je namítaný zájem na provozu STK skutečným hájením dotčených práv a zda se nejedná spíše jen o účelově vznášenou námitku. Závěr správních orgánů o vyloučení kolize zájmu na provozování STK se zájmem na bezpečnou distribuci plynu každopádně obстоjí.
92. S ohledem na vyloučení (resp. těžko představitelné dovození) kolize veřejných zájmů je nadbytečné se hlouběji zabývat otázkou, zda zájem na nerušeném provozu STK je

skutečně zájmem veřejným (ve smyslu ochrany životního prostředí či bezpečnosti silničního provozu), nebo zda se jedná spíše o zájem soukromý (ve smyslu práva na podnikání), či zda jde kombinaci obojího. Z téhož důvodu je nadbytečné zkoumat počty STK v jednotlivých krajích či jinak zkoumat obsah žalobcovy podnikatelské činnosti, proto soud neprováděl dokazování navrženými přehledy z webových stránek Ministerstva dopravy či výpisy z obchodního rejstříku.

Kvalita předložených podkladů

93. Soud se ztotožňuje s argumentací vyvlastnítele, že žalobní námitky brojící proti kvalitě podkladů předložených k vyvlastnění ve své podstatě brojí proti samotnému záměru, tj. proti vlastnímu umístění trasy plynovodu. Tato otázka však byla již vyřešena pravomocným územním rozhodnutím, z něhož správní orgány obou stupňů vycházely (a jehož platnost byla prodloužena do 13. 12. 2023 na základě rozhodnutí Městského úřadu v Kosmonosech ze dne 13. 12. 2021, č. j. st. 3869/2021-4-328, jež je součástí spisu).
94. V žalobě je sice obecně namítáno, že podklady předkládané v průběhu vyvlastňovacího řízení neprokazují nezbytnost vyvlastnění, nicméně v podrobnostech tyto námitky ve skutečnosti nesměřují do samotného účelu vyvlastnění, ale do otázek dostatečnosti tlakové kapacity či uspokojení poptávky obyvatel v dotčené oblasti Kosmonos. Tedy do otázek, jež obsahově spadají do fáze územního řízení, v němž měly být primárně vypořádány. V této souvislosti nelze přehlédnout, že právě podklady, vůči nimž žalobce namítá neaktuálnost a předložení až čtyři roky po zahájení vyvlastňovacího řízení, byly během vyvlastňovacího řízení opatřovány z ukončeného územního řízení, jak lze dovodit z obsahu spisu (tedy není pravdou, že by šlo o podklady opožděně opatřované vyvlastnítelem). To jen umocňuje závěr, že žalobní výhrady vůči údajné nekvalitě předkládaných podkladů ve skutečnosti směřují do problematiky územního řízení.
95. Žalovaný přitom vzal pravomocné územní rozhodnutí jako stěžejní podklad, pokud jde o zhodnocení vztahů v území ve vztahu k umísťované stavbě a posouzení záměru navrhovatele vůči požadavkům území (viz druhý odstavec na str. 8 napadeného rozhodnutí). Přestože se explicitně nevyjadřoval k aktualizaci žalobcem jednotlivě zmiňovaných podkladů, podal zde jednoznačnou odpověď, že ve vyvlastňovacím řízení už není prostor tyto otázky znovu otevírat.
96. S tím soud souhlasí.
97. K tomu lze předně poukázat na závěry rozsudku NSS ze dne 11. 10. 2017, č. j. 1 As 361/2016-75, odst. 30 až 33: „Pokud si stěžovatel [vyvlastňovaný – pozn. soudu] žádným způsobem nezajistil možnost být obeznámen se zahájením územního řízení týkajícího se mj. jeho pozemků, ač tak učinit mohl, **nelze se nyní v řízení o vyvlastnění domáhat přezkumu podmínek vydání předcházejícího územního rozhodnutí. V souladu s uvedenou zásadou lze nyní po stěžovateli spravedlivě žádat, aby nesl nepříznivé následky spojené s řádným neuplatněním nyní uváděných námitek směřujících ke zvrácení stavu založeného pro něj negativním rozhodnutím o umístění stavby.** Rozhodnutí o umístění stavby je zcela samostatným rozhodnutím, byť je bezesporu určitým „právním podkladem“ (rozhodnutím sine qua non) pro následné vydání rozhodnutí o omezení vlastnického práva zřízením věcného břemene. Toto rozhodnutí však nabylo právní moci a nebylo zákonným způsobem zrušeno nebo změněno. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o umístění stavby je samostatným

rozhodnutím, jež lze napadnout samostatnou žalobou (...) Stěžovatel se nebránil proti umístění stavby správní žalobu, v níž by soud mohl přezkoumat zákonnost rozhodnutí (tedy konkr. i námitky stran naplnění podmínek stanovených závěrem zjišťovacího řízení ministerstva životního prostředí ze dne 10. 8. 2011, stanoviskem posouzení vlivů záměrů na životní prostředí ze dne 2. 4. 2012, zásadami územního rozvoje Karlovarského kraje 2010 nebo územním plánem D. Ž.). Souladností umístění stavby s těmito podklady by se správní orgány (potažmo soudy) zabývaly právě v územním řízení o umístění stavby.“ Uvedené potvrdil i Ústavní soud usnesením ze dne 16. 1. 2018, sp. zn. I. ÚS 4/18, jímž odmítl ústavní stížnost směřující proti citovanému rozsudku NSS jako zjevně neopodstatněnou.

98. Podobně NSS v rozsudku ze dne 29. 8. 2017, č. j. 8 As 187/2016–51, odst. 28 a 29, vyložil, že „[k]rajský soud správně vyslovil, že ve vyvlastňovacím řízení nelze přiblížit k zájmům třetích osob a jejich vlastnické právo k nemovitostem nacházejícím se v ochranném pásmu pravomocně umístěného plynovodu nemůže nikterak ovlivnit závěry správních orgánů, týkající se posouzení podmínek, za nichž je vyvlastňováno vlastnické právo stěžovatelů (zřízením věcného břemene). Nejvyšší správní soud se tedy shoduje s krajským soudem i v úvahách o této otázce. S tímto závěrem se Nejvyšší správní soud ztotožňuje a doplňuje, že předmětem rozhodování ve vyvlastňovacím řízení není a nemůže být ani otázka umístění stavby v území ani existence ochranného a bezpečnostního pásma, protože o těchto otázkách již bylo v územním rozhodnutí pravomocně rozhodnuto. Existence pravomocného územního rozhodnutí byla v daném případě podmínkou pro zahájení vyvlastňovacího řízení [§ 18 odst. 3 písm. b) zákona o vyvlastnění]. (...) **Své námitky vztahující se k poloze umístěné stavby plynovodu a k ní náležejícího ochranného pásma proto měli stěžovatelé v souladu se zásadou vigilanti bus iura scripta sunt vznést v územním řízení, případně již v procesu územního plánování a usilovat tak o změnu trasy plynovodu. Jestliže tak neučinili, nelze nyní tyto námitky ve vyvlastňovacím řízení zohlednit.**“ (zcela shodně srov. též rozsudek NSS ze dne 11. 8. 2021, č. j. 2 As 317/2020-41).
99. Shora citované judikatorní závěry byly nicméně částí judikatury modifikovány v tom smyslu, že i v rámci vyvlastňovacího řízení se lze zabývat požadavkem vlastníka pozemků na alternativní vedení trasy (stavby), pokud jeho požadavek nespočívá na pouhém laickém tvrzení o alternativní trase, ale opírá se například o odborné podklady jako třeba o projektovou dokumentaci zapracovávající možnost alternativy (srov. rozsudky NSS ze dne 8. 10. 2020, č. j. 6 As 171/2020-66, odst. 73 až 77), nebo alespoň o jiný dostatečně kvalifikovaný důvod (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 11. 2021, č. j. 10 As 365/2021-94, odst. 26 až 30). Aby však mohly být závěry této modifikující judikatury aplikovány, musely by být již v průběhu vyvlastňovacího řízení vzneseny ze strany vyvlastňovaného dostatečně konkrétní a kvalifikované námitky v tom smyslu, že k trase plánovaného záměru může existovat smysluplná alternativa (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 6. 2021, č. j. 7 As 70/2021-29, odst. 18, ze dne 22. 4. 2022, č. j. 4 As 375/2021-77, odst. 41 až 43, či ze dne 11. 1. 2024, č. j. 7 As 249/2022-28, odst. 14 až 16). Pro úplnost lze dodat, že námitky tohoto druhu musejí být zároveň uplatněny v rámci koncentrační lhůty dle § 22 odst. 2 zákona o vyvlastnění (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 1. 2022, č. j. 8 As 222/2021-45, odst. 19), nicméně dopady koncentrace nejsou v této věci předmětem sporu.
100. Výše uvedené lze tedy shrnout následovně: Pravomocné územní rozhodnutí nelze vnímat zcela absolutisticky v tom smyslu, že by zcela „konzumovalo“ veškeré otázky

týkající se vlastního umístění trasy záměru, nicméně nutnou podmínkou pro otevření těchto otázek i ve vyvlastňovacím řízení je vznesení dostatečně kvalifikovaných námitek poukazujících na možnost konkrétního alternativního řešení. Jinými slovy, i ve vyvlastňovacím řízení lze namítat nepřiměřenost vyvlastnění z důvodu brojících proti trase záměru vymezené pravomocným územním rozhodnutím, nicméně v takovém případě jsou na vyvlastňovaného kladeny vyšší nároky, neboť musí kvalifikovaně tvrdit, že zde existuje jiná plnohodnotná alternativa.

101. Soud přitom souhlasí s argumentací vyvlastnítele, že žalobce takovou alternativu v průběhu vyvlastňovacího řízení nikdy nepředestřel. Veškeré jeho námitky se týkaly pouze negace záměru jako takového, nikdy ale nepoukazovaly na možnost reálné alternativy k trase vymezené již pravomocným územním rozhodnutím. To nelze ani implicitně dovodit z žalobcových námitek poukazujících na nedostatečné technické parametry plánovaného plynovodu či jeho ekonomickou nevhodnost pro dotčenou lokalitu Kosmonos, naopak jde o typické námitky územního řízení (srov. odst. 94 výše). Totéž se týká navazujících žalobních námitek o údajně nekvalitních podkladech, jejichž vypořádání lze zcela podřadit pod souhrnný poukaz žalovaného na pravomocné územní rozhodnutí coby stěžejní hodnocení záměru vyvlastnítele vůči požadavkům území (viz druhý odstavec na str. 8 napadeného rozhodnutí).
102. Lze tedy shrnout, že byl-li žalobce v průběhu územního řízení pasivní a neuplatnil-li v něm žádné námitky proti umístění stavby plynovodu, pak tuto pasivitu již nemůže zpětně „dohánět“ tím, že ve fázi vyvlastňovacího řízení otevře otázku nevhodnosti umístění plynovodu v dotčeném území prostřednictvím poukazu na údajnou zastaralost podkladů týkajících se provozní kapacity plynovodu. Ve vztahu k umístění plynovodu šlo ve fázi vyvlastňovacího řízení relevantně namítat pouze nevhodnost zvolené trasy s kvalifikovaným poukazem na plnohodnotnou alternativu. Tímto směrem však námitky uplatňované žalobcem ve vyvlastňovacím řízení neměřily. Žalobní argumentace poukazující na nedostatečnost podkladů je proto ve svém souhrnu nedůvodná.
103. Žalobci není ku prospěchu ani jeho argumentace týkající se požadavku na vysokou kvalitu podkladů pro vyvlastnění, jenž měl být vysloven v rozsudku NSS ze dne 26. 7. 2017, č. j. 2 As 341/2016-41. Žalobce má zjevně na mysli pasáž v odst. 13 zmiňovaného rozsudku, v níž NSS konstatuje, že *„vyvlastnění je podstatným omezením práv vlastníka, a proto je nezbytné trvat na vysoké kvalitě podkladových materiálů v řízení o vyvlastnění, ze kterých musí být jednoznačně zřejmý vyvlastňovaný objekt, důvod vyvlastnění a prokázán veřejný zájem. Nelze připustit, aby došlo k omezení či zbavení vlastnických práv vyskytnou-li se na základě předložených podkladů v řízení o vyvlastnění pochybnosti, zdali je to pro naplnění deklarovaného účelu vyvlastnění třeba, a tyto pochybnosti nebudou přesvědčivě vyvráceny.“* Tuto pasáž však nelze vnímat izolovaně bez kontextu tam posuzované věci, ve které se NSS i krajský soud zabývaly situací, kdy konkrétní podoba záměru (šlo o přeložku přípojky vysokého napětí) nebyla z obsahu územního rozhodnutí dostatečně zřejmá, a proto vznikly pochyby ohledně rozsahu vyvlastnění. To však není případ nyní posuzované věci, neboť v podkladovém územním rozhodnutí je podoba plánovaného plynovodu vymezena zcela jednoznačně. Nutno zdůraznit, že otázka vlastní podoby a rozsahu plynovodu ani nebyla ze strany žalobce relevantně zpochybňována, v tomto směru je jeho argumentace opět spíše povrchní.

Otázka obstrukcí a přístupu správních orgánů

104. Považuje-li žalobce za absurdní tvrzení žalovaného a vyvlastnítele, že by z jeho strany docházelo k obstrukcím, pak soud konstatuje, že na straně žalobce určité prvky obstrukcí spatřuje.
105. V tomto směru soud akcentuje především obsah písemných i elektronických výzev z období od dubna 2017 do srpna 2018 (tedy ještě před vydáním územního rozhodnutí a zhruba rok až rok a půl před zahájením vyvlastňovacího řízení), jež jsou součástí správního spisu a jež byly stranám opětovně předestřeny i při soudním jednání dne 5. 9. 2024 (viz odst. 45 výše), a to bez reakce kterékoliv strany vůči obsahu těchto výzev či vůči způsobu jejich oznamování. Z předmětných výzev přitom vyplývá, že vyvlastnitel se pokoušel s žalobcem vyjednávat za účelem dosažení dohody o náhradě za budoucí zřízení věcného břemene. Tyto jeho snahy lze hodnotit jako adekvátní míru úsilí o dosažení dohody. Ze strany žalobce však kromě paušálně formulovaných nesouhlasů (viz jeho vyjádření ze dne 19. 7. 2017 a 13. 10. 2017) nebyl patrný žádný zájem o vyjednávání.
106. Obecně přitom platí, že míra aktivity vyžadovaná po vyvlastniteli se mimo jiné odvíjí od aktivity vyvlastňovaného a od toho, zda jeho požadavky svědčí o jeho skutečném zájmu předejít rozhodnutí o vyvlastnění uzavřením dohody (srov. rozsudky NSS ze dne 23. 10. 2014, č. j. 7 As 174/2014-44, ze dne 28. 7. 2021, č. j. 1 As 176/2019-53, odst. 39, ze dne 24. 1. 2024, č. j. 9 As 1/2024-37, odst. 20, ze dne 12. 3. 2024, č. j. 4 As 104/2022-43, odst. 33, či ze dne 22. 3. 2024, č. j. 5 As 221/2023-50, odst. 35).
107. Žalobce však byl zcela pasivní nejen ve fázi vyjednávání s vyvlastnitelem, ale zejména pak v územním řízení, v němž měl sice postavení účastníka, avšak neuplatnil v něm žádné námitky proti umístění stavby plynovodu, ani nepodal odvolání proti vydanému územnímu rozhodnutí. K aktivitě se odhodlal až poté, co na základě žádosti vyvlastnítele došlo k zahájení vyvlastňovacího řízení. I v něm se však jeho aktivita vyznačovala spíše vznášením rozsáhlých podání, která se vyznačovala spíše reprodukcí jeho podání dřívějších či obsáhlou genezí dosavadního průběhu řízení, méně však už námitkami cílícími do podstaty věci. A pokud žalobce už nějaké věcné námitky vznesl, byly zpravidla velmi všeobecně formulované a často směřovaly spíše do formálně-procesních otázek, bez spojitosti s tvrzením o skutečném dotčení práv žalobce. Tento trend byl charakteristický i pro následné soudní řízení (srov. výše odst. 62, 71, 78, 82 a 89-91 tohoto rozsudku).
108. V kontextu právě uvedeného lze v zásadě souhlasit s žalovaným, že námitky žalobce byly z velké části účelové vedené patrně snahou jen oddálit vznik věcného břemene (viz str. 4 napadeného rozhodnutí), nikoliv však smysluplně hájit svá dotčená práva.
109. Zároveň je však korektní poznamenat, že částečné obstrukce na straně žalobce nepředstavují hlavní důvod, proč vyvlastňovací řízení trvalo přes čtyři roky.
110. Délka vyvlastňovacího řízení jde na vrub primárně správním orgánům obou stupňů, které jej nebyly schopny řádně uchopit. Například první rozhodnutí magistrátu bylo založeno výhradně na závěru, že na straně vyvlastnítele nebyla nedostatečná aktivita k dosažení dohody s žalobcem. Přitom by postačovalo vyvlastnítele vyzvat, aby se pokusil o dosažení dohody, stanovit mu k tomu lhůtu a během ní případně i přerušit řízení [srov. § 64 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 45 odst. 2 správního řádu], a nikoliv

hned přistupovat k zamítnutí žádosti. Právě toto nešťastné uchopení věci na samém počátku zbytečně vyústilo v řetězec dalších (celkově osmi) rozhodnutí. Jak se přitom posléze ukázalo, postačovalo jen doložit předchozí komunikaci, ze které byla dostatečná aktivita vyvlastnítele patrná (viz výše odst. 105 tohoto rozsudku). Podobně žalovaný svým druhým rozhodnutím (ze dne 26. 8. 2021) zcela nesystematicky přistoupil ke zrušení druhého rozhodnutí magistrátu, ačkoliv již tehdy měl prostor k tomu, aby chybějící důvody na straně magistrátu sám doplnil a vyvlastňovací řízení již tehdy pravomocně ukončil. K tomu však přistoupil teprve o dva a půl roku později v napadeném rozhodnutí (ze dne 8. 12. 2023), třebaže procesní situace v prosinci 2023 se zásadně nelišila od té v srpnu 2021, vyjma počtu a rozsahu podání účastníků. Správní orgány tak zbytečně uvízly ve své vlastní procesní síti.

111. Jestliže tedy žalovaný zdůrazňuje, že žalobcova podání vedla k procesnímu znepráhlednění, má sice do značné míry pravdu, nicméně by měl současně reflektovat, že to byl právě on (žalovaný), kdo spolu s magistrátem tomuto znepráhlednění vytvořil prostor svým neobratným počínáním při vedení správního řízení. Nehledě na nedostatky související s doručováním rozhodnutí bez přiloženého geometrického plánu, jež byly žalobcem namítány v zásadě důvodně, byť bez vlivu na zákonnost rozhodnutí ve věci samé (srov. výše odst. 56-63 tohoto rozsudku).

IV. Závěr a náklady řízení

112. S ohledem na výše uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).
113. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyl procesně úspěšný. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly (výrok II).
114. Osoba zúčastněná na řízení (vyvlastnitel) má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Soud však osobě zúčastněné na řízení neuložil žádnou povinnost, a proto jí nárok na náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok III).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách.

Praha 5. září 2024

JUDr. Věra Šimůnková v. r.
předsedkyně senátu